

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa, mint másodfokú bíróság Budapesten, 2012. november 7. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

v é g z é s t :

A szolgálatban kötelességszegés vétsége miatt **a vádlott** ellen folyamatban lévő büntető ügyben a Csongrád Megyei Bíróság Katonai Tanácsa 2011. szeptember 12. napján kihirdetett Kb.I.55/2011/8. számú ítéletét **helybenhagyja**.

I n d o k o l á s :

A Csongrád Megyei Bíróság Katonai Tanácsa a 2011. szeptember 12. napján kihirdetett KB.I.55/2011/8. számú ítéletében a vádlottat a Btk.348.§ (1) bekezdésébe ütköző szolgálatban kötelességszegés vétsége miatt 60 napi tétel, napi tételenként 2.500 Ft pénzbüntetésre ítélte. Rendelkezett a pénzbüntetés meg nem fizetése esetén, annak szabadságvesztésre történő átváltoztatására.

Az elsőfokú tárgyaláson jelen lévő katonai ügyész az ítéletet tudomásul vette, a vádlott és védője azonban 3 napi gondolkodási időt tartottak fenn nyilatkozatuk bejelentésére. Törvényes határidőn belül a védő fellebbezést jelentett be az ítélettel szemben. Ebben, illetve fellebbezése kiegészítésében kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság ítélete megalapozatlan, mivel a tényállást hiányosan állapította meg és a büntetőjogi felelősségre levont következtetés pedig törvénysértő. Álláspontja alátámasztásaként arra hivatkozott, hogy az ítéletben írt, a Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 62/2007. IRM rendelet 97.§-át alacsonyabb szintű normák tartalommal nem töltötték ki, amely a jogbiztonság teljes hiányát eredményezte. A vádlott szolgálati helyétől való távozását jelezte, ezért normasértés részéről nem történt. Kiegészítésként pedig arra hivatkozott, hogy az új szolgálati szabályzat, a 30/2011. BM rendelet még kevésbé konkrétan rendelkezik arról, hogy készenléti szolgálat esetén mi tekintendő szolgálati helynek. Ebből levont jogi következtetése szerint az 1/1999. számú büntető jogegységi határozatra figyelemmel felvetődhet a Btk.2.§-a alapján a Btk. visszaható alkalmazása, mivel a Btk.348.§-ának kereteit kitöltő jogszabályi rendelkezés jelentősen megváltozott. Mindezekre figyelemmel védence felmentésére tett indítványt.

A másodfokú nyilvános ülésen a védő perbeszédében írásban kifejtett jogi álláspontját továbbra is fenntartotta az írásban is kifejtett érvelését megismételte. Indítványozta védence bűncselekmény hiányában történő felmentését, mivel álláspontja szerint készenléti szolgálata során semmilyen normát nem sértett azzal, hogy nem lakóhelyén tartózkodott. Ismételten hivatkozott arra, hogy az eltávozási füzetbe beírta magát, illetve, hogy a jelenlegi szolgálati szabályzat nem határozza meg, hogy a készenléti szolgálatot ellátó személynek lakhelyén kell tartózkodni.

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa az első fokú ítéletet, az azt megelőző bírósági eljárással együtt a Be.348.§ (1) bekezdése alapján teljes terjedelmében felülbírált. Ennek során megállapította, hogy az elsőfokú katonai tanács az eljárási szabályok betartásával járt el, tárgyalásán a releváns bizonyítékokat számba vette és azokat értékelési körébe vonta. A vádlott nem tartotta fenn azt a jelentésében (nyomozati iratok 3-j.nsz.) előterjesztett védekezését, miszerint elfeledkezett arról, hogy a vádbeli időpontban és nem egy nappal korábban kell a készenléti szolgálatát ellátnia. Védekezésésként a továbbiakban arra hivatkozott, hogy készenléti szolgálata során kellő időben teljesítette a rászabott feladatot, nem vonult be később, mintha otthonról vonult volna be a feladat ellátására. Hivatkozott továbbá arra, hogy a kapitányságon rendszeresített eltávozási füzetbe beírta távozását. Tényszerűen elismerte a terhére rótt cselekményt, azonban bűnösségét vitatta. Az elsőfokú bíróság a vádlott védekezését nem fogadta el, és a tárgyaláson kihallgatott tanúk, köztük a vádlott előjárói vallomása alapján azt rögzítette, hogy lakóhelyének elhagyására a vádlott nem kapott engedélyt. Álláspontja szerint a vádlott magatartásával megszegte a cselekmény elkövetésekor hatályos Szolgálati Szabályzat rendelkezését és elkövette a Btk.348.§ (1) bekezdésébe ütköző szolgálatban kötelességszegés vétségét.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint az első fokú ítélet mindenben megalapozott, mentes a Be.351.§ (2) bekezdésében írt hiányosságoktól, ezért a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa elfogadta azt felülbírálata alapjául.

A vádlott felmentése érdekében előterjesztett fellebbezést a másodfokú bíróság nem találta alaposnak.

Az elsőfokú bíróság az általa megállapított tényállás alapján helyesen következtetett a vádlott bűnösségére és törvényesen minősítette cselekményét is. A vádlott készenléti szolgálata során a számára meghatározott rendeltetési hely, a lakását engedély nélkül elhagyta, ezért a Btk.348.§ (1) bekezdés III. fordulatába ütköző szolgálatban kötelességszegés vétségét valósította meg. E bűncselekményt ugyanis az követi el, aki őr, ügyeleti vagy egyéb készenléti szolgálatában rendeltetési helyét elhagyja.

A másodfokú bíróság a következők szerint nem értett egyet a védő jogi érvelésével.

A védő az eljárás során arra hivatkozott, hogy az elkövetéskor hatályban lévő Szolgálati Szabályzat rendelkezését a vádlott szolgálati helyén nem bontották le alacsonyabb szintű normákra, amely alkotmányos aggályokat vet fel és a jogbizonytalanság teljes hiányát jelenti. Ezzel szemben megállapítható, hogy a rendőr szolgálati tevékenységét egyrészt a Rendőrségről szóló 1994 évi XXXIV. törvény, a Rendőrség Szolgálati Szabályzata, valamint a Rtv. felhatalmazásán alapuló jogszabályok és egyéb normák pontosan meghatározzák. A vád tárgyává tett cselekmény elkövetésekor hatályos, a Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról rendelkező 62/2007. (XII.23.) IRM rendelet 97.§ (1) bekezdésének kifejezetett és egyértelmű rendelkezése, hogy a készenléti ügyeletre beosztott rendőr szolgálati

időn kívül köteles a szolgálati helyen kívül a lakásán, vagy más meghatározott, elérhető helyen szolgálatképes állapotban tartózkodni, ahonnan szolgálati feladatra bármikor igénybe vehető. E rendelkezés egyértelmű kötelezettséget határozott meg a készenléti szolgálatba vezényelt rendőr részére. A tárgyaláson kihallgatott tanúk, a vádlott előjárói is elmondták, hogy az e rendelkezés szerint látták el a készenléti szolgálatot, az illetékes előjáró készenléti szolgálat ellátása esetén nem engedélyezte a lakóhely, illetve a rendőrkapitányság illetékességi területének elhagyását. A vádlott védekezését, illetve a védői érvelést, mely szerint a vádlott jogszerűen hagyta el lakóhelyét, és ezért normát nem sértett, helyesen vetette el az elsőfokú bíróság.

A másodfokú bíróság nem értett egyet azzal a védői okfejtéssel sem, hogy az 1/1999. BJE. határozatra, továbbá a jelenleg hatályos Szolgálati Szabályzat rendelkezésére figyelemmel felmerül a Btk. visszaható hatályának alkalmazása és ezért a vádlott felmentésének van helye.

A jelenleg hatályos 30/2011. (IX.22.) BM rendelet 84.§-a rendelkezik a készenléti szolgálati formáról, azonban e körben csupán azt rögzíti, hogy azt ki rendelheti el, ennek részletesebb szabályait nem határozza meg. Ez a körülmény azonban a másodfokú bíróság álláspontja szerint nem alapozza meg az 1/1999. BJE. alkalmazását. A vádlott a szolgálatban köteleességszegés vétségének nevesített, III. fordulátát valósította meg, tehát a Btk. kifejezett rendelkezéséből fakad a büntetőjogi felelősségének megállapítása. A szolgálatban köteleességszegés vétségének ezen fordulata nem tekinthető keret jogszabálynak, szemben e bűncselekmény IV. fordulatóval. A Btk.348.§ (1) bekezdés IV. fordulata szerint az is elköveti a szolgálatban köteleességszegés vétségét, aki a szolgálat ellátására vonatkozó rendelkezést más módon súlyosan megszegi. A szolgálatban köteleességszegés ezen fordulátát tölti meg tartalommal alacsonyabb szintű norma, amely meghatározza a szolgálatot ellátó konkrét kötelességeit, tehát a szolgálatban köteleességszegés vétségének csupán ez az alakzata tekinthető ún. keret jogszabálynak.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint továbbá nem állapítható meg a hivatkozott BJE. határozatban meghatározott azon feltétel sem, mely szerint akkor vehető figyelembe az ún. keret díszpozíció keretét kitöltő jogszabályi rendelkezésben bekövetkezett változás, ha az olyan mérvű, amely a kötelezettség megszüntetésével, vagy a tilalom feloldásával az addigi büntetőjogi védelmet megszünteti. A másodfokú bíróság álláspontja szerint az a körülmény, hogy jelenleg hatályos Szolgálati Szabályzat nem szabályozza konkrétabban a készenléti szolgálatot, nem jelenti azt, hogy annak rendeltetésszerű ellátása ne lenne a büntetőjog által továbbra is védve. Az a társadalmi érdek, hogy a készenléti szolgálatot ellátó katona és rendőr elérhető helyen tartózkodjon, a cselekmény elbírálásának időpontjában is fennáll.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint a vádlott büntetőjogi felelősségének megállapítása tehát törvényesen történt és nem alapos a vádlott felmentésére irányuló fellebbezés.

Az elsőfokú bíróság helyesen vette számba a bűnösségi körülményeket és a vádlottal szemben méltányos büntetést szabott ki, amikor az enyhítő szakasz alkalmazásával őt pénzbüntetésre ítélte. A pénzbüntetés napi tételszámát a cselekmény tárgyi súlyához igazította, míg az egy napi tétel összegét a törvényi minimumban határozta meg. Helyesen rendelkezett a pénzbüntetés meg nem fizetése esetén, annak átváltoztatásáról is. A másodfokú bíróság ezért az elsőfokú bíróság ítéletét - helyes indokainál fogva - helybenhagyta.

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsának végzése a Be.371.§ (1), (3) és (4) bekezdésén alapszik.

Budapest, 2012. november 7. napján

Dr. Ruzsás Róbert hb. dandártábornok sk. a tanács elnöke, Dr. Török Zsolt hb. ezredes sk. előadó bíró, Dr. Mészáros László hb. ezredes sk. bíró

A Csongrád Megyei Bíróság Katonai Tanácsának ítélete jogerős és végrehajtható.

Budapest, 2012. november 07.

. Ruzsás Róbert hb. dandártábornok sk.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelül:

Tóth Mihályné
tisztviselő